

Vilniaus reformatų žinios

Tiesos Dvasia įves jus į visą tiesą /Jn. 16, 13/

1999 m gegužė Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos ir seniūnų tarybos informacinis leidinys Nr. 5(7)

*O džiaugsminga, išganinga ta Sekminių šventė diena !
Dvasia malonės laimina žmones:
Džiaukis, krikščionija pašvęsta !*

Šventosios Dvasios atsiuntimas

Pirmą Sekminių dieną visi mokiniai susirinko Jeruzalėje. Staiga pakilo didelis vėjas ir pasigirdo iš dangaus ūžimas. Pasirodė ugnies liežuviai ir nusileido kiekvienam apaštalui ant galvos. Visi apaštalai buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti įvairiomis kalbomis. Jeruzalėje per Sekminių šventes buvo susirinkę iš visų kraštų daug dievobaimingų vyrų, kurie kalbėjo įvairiomis kalbomis. Pasigirdus ūžimui, žmonės subėgo prie apaštalų ir stebėjosi jais, nes kiekvienas apaštalas kalbėjo kitoniška kalba. Žmonės kalbėjosi tarp savęs: - Argi tie visi vyrai, kurie kalba įvairiomis kalbomis, ne iš Galilėjos? - Kai kurie juokaudami sakė: - Prisigėrė saldaus vyno, tai ir pradėjo visaip kalbėti. Išgirdęs tuos žodžius apaštalas Petras tarė: - Žmonės, klausykite! Šitie vyrai nėra girti. Jėzus, kurį jūs nukryžiovote, atsikėlė iš mirusiųjų, įžengė į dangų ir atsiuntė mums Šventąją Dvasią. Težino visi izraelitai, kad tą Jėzų, kurį jūs prikaldėte prie kryžiaus, Dievas padarė Viešpačiu ir Kristumi. Žmonės susigraudino ir tarė apaštalams: - Mielie broliai, ką turime daryti? Apaštalai atsakė: - Darykite atgailą ir krikštykitės Jėzaus Kristaus vardu. Tada Jums bus atleistos nuodėmės, ir jūs gausite Šventosios Dvasios dovaną. Išklause tuos žodžius, žmonės pradėjo krikštytis. Pirmą dieną pasikrikštijo apie tris tūkstančius žmonių. Tai buvo pirmieji krikščionys, kurie įsteigė pirmąjį krikščionių Surinkimą arba, geriau sakant, krikščionių Bažnyčią. Vėliau krikščionių skaičius kasdien gausėjo.

Iš Šventojo istorija. Atpasakota A.Šliko - Druseikių pradžios mokyklos vedėjo, 1929 m.

Šventoji Dvasia, visur esanti

*Šventoji Dvasia, visur esanti
Kaip jūros dugne, taip danguje,
Šventoji Dvasia, viską matanti
Ir tamsoj, ir šviesoj ji yra.*

*Nuo jos niekuomet nepaslėpsi
Savo kūno, piktų jo darbų,
Atsiskaitymo kalbą turėsi
Dėl gyventų šioj žemėj dienu.*

*Ji valdžia viso ko, kas yra,
Kas sukurta yra jos pačios,
Visur esanti, šventa, tyra
Ji nedings, nes jina amžina.*

Žilvinas Žižiūnas

* * *

*Mano mylimas Dieve,
Aš jaučiu širdy Tave,
Duok pažinti man protu,
Koks esi didingas Tu.*

Lietuvių liaudies giesmė, M. Genys

Leiskimės Šventosios Dvasios įtikinami

*Kai ant jūsų nužengs Šventoji Dvasia, jūs gausite jos galybės ir
tapsite mano liudytojai Jeruzalėje ir visoje Judėjoje bei
Samarijoje ir ligi pat žemės pakraščiu.*

Apd. 1,8

Šventoji Dvasia buvo visada. Ji buvo sukurta ne Sekminių dieną, bet nusileido iš Dangaus tam, kad būtų su mumis.

Mokiniamis buvo duota žinia pasilikti Jeruzalėje tol, kol jie bus "apgauti jėga iš aukštybių" (Lk. 24, 49). Tai įvyko Sekminių dieną. "Staiga iš dangaus pasigirdo ūžesys, tarsi pūstų smarkus vėjas. Jis pripildė visą namą, kur jie sėdėjo... Visi pasidarė pilni Šventosios Dvasios" (Apd. 2, 2-4). Šventoji Dvasia nusileido ant žemės visiems laikams.

Dabar jie galėjo gyventi Dvasios galybe. Petras, kuris dar visai neseniai išsigynė Jėzaus, dabar galėjo pamokslauti apie Jėzaus mirtį ir prisikėlimą. Trys tūkstančiai žmonių atsivertė ir buvo išgelbėti per vieną pamokslą. Taip veikė Dvasios galybė.

Dabar yra daug silpnų ir nedrasių krikščionių. Kodėl? Tai dėl Šventosios Dvasios trūkumo. Mes nepriimame Šventosios Dvasios galybės, kurios Dievas nori mums duoti.

Dievas noriai duoda mums savo Dvasios galybės mūsų tarnavimui Jam. Tačiau Jis nenori eikvoti savo galybės egoistiškam gyvenimui. Bet kai tik pašvenčiame savo gyvenimą tam, kad liudytume Jėzų, Jis duoda mums savo galybės. Tada Šventosios Dvasios galia galime skelbti Evangeliją pasauliui.

Pagrindinė Šventosios Dvasios užduotis yra apreikšti ir šlovinti Jėzų. Be Dvasios negalėtume matyti Jėzaus ir Juo tikėti. Šventoji Dvasia nusileido tam, kad apreikštų Jėzų. Mes nesugebame patys suprasti Kristaus žodžių ir jų priimti. Negalime savaime įtikėti Jėzų. Negalime pripažinti tiesos apie save ir savo nuodėmes. Viskas yra prietemoje ir nesuprantama, kol Šventoji Dvasia visko neapšviečia stipria šviesa ir neparodo mums, kas iš tikrųjų esame ir ko mums reikia. Šventoji Dvasia ateina į žmogaus gyvenimą, į žmogus girdi skelbiamus Dievo žodžius apie Jėzų ir juos priima. Jei nori, kad tave pripildytų Dievo Dvasia, laikykis žodžio. Klausykis jo, skaityk jį, gilinkis į jį. Dvasia veikia per Žodį.

Šventosios Dvasios užduotis yra įtikinti. Jėzus atėjo į pasaulį ne tam, kad priverstų ką nors įtikėti. Šventoji Dvasia taip pat nieko neverčia įtikėti, tačiau ji nepailstamai siekia mus įtikinti. Dvasia niekam negrasina, Ji vien bando įtikinti ir daro tai labai nuosekliai. Nė vienas žmogus nenuveina į pražūtį, kol prieš tai Šventoji Dvasia jo neįtikina dėl nuodėmės bei malonės ir žmogui neduoda galimybės pasirinkti.

Jėzus atėjo į pasaulį tam, kad išgelbėtų nusidėjėlius, net ir didžiausius nusidėjėlius. Golgojoje Jis sumokėjo už mus savo krauju. Šventoji Dvasia nori mus įtikinti, kad didžiausia nuodėmė yra netikėti Jėzumi, nusiisukti nuo Jo, kai Jis ateina ir prašo Jį įtikėti. Jėzus kviečia mus iš gyvenimo nuodėmėje į gyvenimą tikėjime. Taigi galime pasirinkti: tikėti ar netikėti. "Tikintieji nebus teisiami teismo dieną, nes Jėzus vietoj jų jau buvo nuteistas" (plg. Jn. 5, 24). Jėzus yra mūsų išgelbėjimas.

Ką renkiesi, kai Šventoji Dvasia tave įtikinėja? Ar lauksi, vildamasis, kad Dievas privers tave įtikėti? Jis to nedarys. Jis turi tik vieną būdą tave išgelbėti - įtikinti tave. Ir jei nesirinksi išgelbėjimo, kai tave nori įtikinti Šventoji Dvasia, nė Dievas negalės tavęs išgelbėti. "Kas nenori Sūnaus tikėti - gyvenimo nematys". (Jn. 3, 36).

Jeigu mes akylai laikysimės savo pačių įsitikinimo, rinkdamiesi netikėti tuo, ką mūsų širdims kalba Dievo Dvasia, toks mūsų pasirinkimas nuves mus į amžiną pražūtį. Tačiau, kol dar yra malonės laikas, galime leistis Šventosios Dvasios įtikinami.

Kristaus Dangun žengimas - Šeštinės

Jis pažadino Kristų iš numirusių ir pasodino danguose savo dešinėje, aukščiau už visas kunigaikštystes, valdžias, galybes, viešpatystes ir už kiekvieną vardą, tariamą ne tik šiame pasaulyje, bet ir būsimajame, ir visa jam palenkė po kojų, o Jį patį pastatė viršum visko, kad būtų Galva Bažnyčios, kuri yra Jo kūnas. /Efez. 1,20-23/

Prisikėles iš mirusiųjų Jėzus rodėsi savo mokiniams keturiasdešimt dienų. Paskutinį kartą pasirodė prieš Sekminių šventes ant Alyvų kalno ir liepė neišsiskirstyti, bet laukti Šventosios Dvasios atsiuntimo. Jis kalbėjo mokiniams: "Jūs turite eiti visur, į visą pasaulį, ir pasakoti žmonėms apie mane. Tuos, kurie mane įtikės, krikštyskite Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios vardu". Ir tada Jis davė nuostabų pažadą. Jis pasakė: "Ir štai esu aš su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos" /Mt. 28,20/.

Ten, ant tos kalvos, Jėzus neatsisėdė kartu su mokiniiais, kaip darydavo anksčiau. Jis stovėjo. O baigęs kalbėti, ištiesė rankas ir juos palaimino. Laimindamas mokinius, Jėzus pradėjo kilti aukštyn. Mokiniai negalėjo patikėti savo akimis. Jis kilo vis aukštyn ir aukštyn iki debesų. Jie žiūrėjo į Jį, kol debesys Jį uždengė. Jie žinojo, kad Jėzus grįžo į dangų.

Iš Marian M. Schoolland "Veskite mažuosius pas Dievą".

* * *

Tau Kristau, dėkui nuoširdžiai,
Kad Tu į Dangų įžengei.
Emanuel - galingasis,
Šelp kūną, šelpk ir sielą vis.

Į dangų įžengė aukštai,
O tebėra pas mus žemai.
Galia, būtybe nuostabus,
Nes tikras Dievas ir žmogus.

Aukštesnis už visus dangus,
Aukštesnis ir už angelus,
Jis Viešpats taipgi ir žmonių
Bei visų savo tvarinių. Aleliuja.

53 giesmė. Giesmių ir maldų knygelė

Reformacijos sąjūdis

Nuo XIV a. krikščionių tarpe vis garsiau pradėjo reikštis balsai, reikalaujantys esminio Bažnyčios pertvarkymo. Buvo siekiama reformuoti krikščionybę, reformuojant jos pagrindines dalis: doktriną, Bažnyčios organizaciją ir liturgiją.

Svarbiausiu Reformacijos kovos objektu tapo katalikų Bažnyčia dėl jos išsigimimo, religijos pavertimo politinių ir ekonominių interesų įrankiu, dėl nutolimo nuo pirmąsias krikščionybės tiesų.

Nuo Grigaliaus Didžiojo laikų (apie 600-uosius metus) katalikų Bažnyčia skelbė mokslą apie skaistykla. Buvo teigiama, kad visi žmonės numirę patenka į skaistykla, kur tam tikra apvalymo ugnis gali panaikinti nedideles nuodėmes. Tam nusidėjėlis gyvas būdamas galėjo užsitarnauti gerais darbais nuodėmių atleidimą. Prie tokių darbų buvo priskiriama įstojimas į vienuolyną, savanoriškas pasnikavimas, tam tikras sukalbėtas maldų skaičius (rožančius), kelionės į šventas vietas, gausios aukos bažnyčiai ir vienuolynams. Pradėta aiškinti, kad atleidimą galima nusipirkti ir už pinigų net be gerų darbų - imta platinti taip vadinamas indulgencijas. Kas išdrįsdavo suabejoti Bažnyčios mokslu ar protestuoti prieš jos supasaulėjimą, turtų siekimą, buvo griežtai teisiamas. 1478 m. buvo įsteigta

inkvizicija, o 1540 m. kovai su Reformacija įkurtas Jėzuitų ordinas. Nepaklusnieji buvo apšaukiami "eretikais", kankinami, deginami ant laužų.

Vienas ankstyvųjų reformatorių buvo XIV a. anglų teologas, rašytojas Džonas Viklifas.

Reformacijos pradininkas Džonas Viklifas

Džonas Viklifas - anglų teologas, kovotojas už katalikų bažnyčios reformavimą, bažnyčios turtų sekuliarizavimą, anglų Bažnyčios išlaisvinimą nuo popiežiaus valdžios, evangeliškos minties skleidėjas.

Gimė Džonas Viklifas (Wicliffe, Wiclif) apie 1324 metus Anglijoje nedideliame miestelyje Nort Raidinge (Joršyras). Buvo baigęs filosofijos ir teologijos mokslus, kunigavo, 1360 - 1374 m.m. buvo Oksfordo universiteto profesorius, teologijos daktaras (1372). Parašė daug veikalų anglų ir lotynų kalba: pamfletų, traktatų, išvertė į anglų kalbą Bibliją (1382), kurią pirmiausia ėmė naudoti jo įtakoje susibūrusi lolarų religinė bendruomenė. Iki jo niekas taip drąsiai nekovojo prieš katalikų Bažnyčios blogybes; savo raštais skleidė evangelišką mintį. Jis aiškino, kad ne popiežius, bet tik Šventasis Raštas yra neklaidingas; Kristus yra vienintelė Bažnyčios galva, o ne popiežius; atlaidai, šventųjų, šv. paveikslų, šv. vietų, šv. palaikų garbinimas yra niekas kitas kaip piktžodžiavimas prieš Dievą. Viklifas atmetė mišių mokslą, nepripažino, kad per tam tikras apeigas duona ir vynas tampa Kristaus kūnu, nelaikė sakramentais paskutinio patepimo, ausinės išpažinties, reikalavo panaikinti celibatą (draudimą dvasininkams vesti). Jis siekė, kad būtų pašalinta iš pamaldų svetima, nesuprantama liaudžiai, lotynų kalba, o vietoj jos įvesta visiems suprantama anglų kalba, kovojo už anglų Bažnyčios laisvę, nepriklausomybę nuo popiežiaus. Viklifas įsteigė draugiją, kurios tikslas buvo siųsti Evangelijos skelbėjus liaudžiai. Jis daug nusipelnė žadindamas anglų tautos religinę sąmonę ir ruošdamas dirvą pasauliniam Reformacijos judėjimui. Dž. Viklifo paveiktas Anglijos parlamentas 1376 metais atsisakė mokėti popiežiui duoklę. Atvirai ir aiškiai Viklifas rašė prieš vienuolius, prieš tingių ir patogų jų gyvenimą, prieš popiežiaus kišimąsi į pasaulietinius reikalus. Dvasininkija negali turėti turtų, nes tai nesuderinama su Evangelijos mokslu. Dvasininkų pirmoji pareiga yra aiškinti Šventąjį Raštą, kurį privalo turėti ir patys skaityti gimtąja kalba tikintieji, kad galėtų sekti paskui Kristų ir nueiti į dangų.

Katalikų Bažnyčia pasmerkė jo mokslą. 1377 m. popiežius Grigalius XI Viklifą prakeikė, bet kadangi jį globojo Lankasterio kunigaikštis, nieko blogo negalėjo padaryti. Popiežius parašė net penkias bules pačiam karaliui, arkivyskupui ir Oksfordo universitetui, paskelbdamas Viklifą eretiku, kuris esąs pavojingas Bažnyčiai ir valstybei. Vykdydama popiežiaus nurodymą, 1382 m. Viklifą kaip eretiką pasmerkė Anglijos vyskupija. Tačiau turėdamas galingų globejų, Viklifas ir toliau nieko nebodamas skelbė savo mokslą. Jis teigė, kad dvasininkijos ir popiežiaus prakeikimai neturi jokios reikšmės, nes neatitinka Kristaus įstatymų, net pasaulietis žmogus gali kaltinti popiežių. Viklifas skelbė, kad žmonių visuomenė esanti žemiška "karingoji bažnyčia", privalanti griežtai vykdyti "Dievo įstatymus", kurių atžvilgiu turi būti visi lygūs.

Bet nebeilgai Viklifo mokslas galėjo laisvai plisti. Dvasininkijos daugumos nekenčiamas, jis buvo priverstas atsisakyti profesoriaus vietos, jo raštai buvo popiežiaus prakeikti ir deginami.

Džonas Viklifas mirė savo parapijoje Latervorte 1384 m. gruodžio 31 d. Bet jo kaulams nebuvo lemta ramiai ilsėtis. Katalikų bažnyčios atstovų suvažiavimas 1415 metais Konstancoje pasmerkė Viklifą ir priėmė nutarimą jo kaulus iškasti, sudeginti ir pelenus išbarstyti. Praėjus keliasdešimčiai metų po Viklifo mirties, tas baisus nutarimas buvo įvykdytas.

Džono Viklifo idėjos, praeidamos katalikų bažnyčios hierarchijos užtvaras, sklido toliau. Po jo iškilo nauji reformatoriai: Jonas Husas, Martynas Liuteris, Pilypas Melanchtonas, Ulrichas Cvinglis, Jonas Kalvinas ir kiti, kurių dėka Reformacijos idėjos išplito ir įsitvirtino pasaulyje.

Vilniaus ev. reformatų bažnyčia

Istoriniai duomenys

Pirmoji ev. reformatų bažnyčia Vilniuje buvo įkurta 1553 m. gruodžio 2d. Mikalojaus Radvilos Juodojo pastangomis jo paties dvare Lukiškėse, dabartinio Vingio parko teritorijoje. Pamaldoms buvo paskirta didelė salė, kurios sienos buvo išmuštos juoda gelumbe su baltu kryžiumi priešakyje, viduryje stovėjo staltiese dengtas stalas, ant kurio buvo padėta Biblija ir kryžius. Neužilgo, 1562 m. reformatams maldos namai įkuriami Radvilų rūmuose, užėmusiuose kvartalą dab. Šv.Jono ir Pilies gatvių sankryžoje. Šios bažnyčios rūsyje buvo palaidota Mikalojaus Radvilos Juodojo žmona Elžbieta Šidlovecka - Radvilienė, o ir jis pats 1565 m. balandžio 27d. testamente prašosi būti palaidotas šalia žmonos bažnyčios rūsyje. 1569 m. Vilniaus vyskupui Valerijonui Protasevičiui kovai su reformacija pasikvietus jėzuitus ir Radvilos mažamečius vaikus sugražinus į katalikų tikėjimą, reformatų maldos namai iš rūmų pašalinami, tėvų palaikai išvežami į Dubingius, kuriuos valdo Radvila Rudasis ir kur tebėra stipri reformatų parapija.

1574 m. trečioji iš eilės Vilniaus reformatų bažnyčia įkurama kitoje gatvės pusėje Pilies 30, Stanislovo Goštauto sklype, šalia žuvų turgaus. Čia reformatai laikė pamaldas 7 metus, kol gavus karaliaus Stepono Batoro privilegiją, dab. Volano gatvėje prie Hornostajų rūmų pastatoma puiki, mūrinė ketvirtoji Vilniaus ev. reformatų bažnyčia. Bet jai nebuvo lemta ilgai ramiai egzistuoti. 1591 m. dokumentai rašo apie pirmą reformatų bažnyčios sudeginimą birželio naktį iš 9 į 10 d. Bažnyčią atstatė toje pat vietoje, bet po dvidešimties metų po pirmojo, sekė antrasis, dar žiauresnis jos sunaikinimas (1611 m.). Pretekstą tam davė neapgalvotas jauno italų studento arijono Frankus di Franko pasisakymas prieš katalikų procesiją, neva jie atlieka pagoniškas apeigas. 1611 m. liepos 10 d. jam gyvam buvo išplėštas liežuvis, o jo kūnas suplėšytas į gabalus. Įsiutę jėzuitų studentai kartu su sukiršinta minia užpuolė reformatų bažnyčios komplekse vykusią konferenciją, kun. Balcerį Krosnevičių išmetė iš antrojo gyvenamo namo aukšto, kun. Martyną Tertulianą beveik mirtinai primušė, J.Vendlaną primušę bandė sudeginti. Padegė bažnyčią, mokyklą, kunigų namus. Sudegė biblioteka su vertingomis, retomis knygomis ir beveik visi bažnyčios archyvai. Bažnyčia atstatyta trečią kartą toje pat vietoje. Bet praslinkus 28 metams (1639 m.) už kuosų šaudymą iš lanko į šalia stovėjusios katalikų Šv.Mykolo bažnyčios bokštą, kaip tada buvo rašoma teismo dokumentuose, buvo išprovokuotas paskutinis šioje vietoje susidorojimas su reformatais. 1639 m. birželio 21 d. teismas priteisė reformatams patiems nusigriauti bažnytinį kompleksą ir išsikelti už miesto sienų į Pylimo gatvėje esančias reformatų kapines. Išikūrus, ir čia nebuvo lemta ramiai gyventi. 1682 m. balandžio 2d. rytą jėzuitų mokiniai ir suerzinta minia vėl užpuolė reformatų bažnyčią ir kitus jai priklausančius pastatus. Pasigrobė varpus, kryžius, indus, dokumentus, išdą, nuvertė nuo kapų antkapius ir kryžius, ištraukė iš kapų mirusiuosius, juos apiplėšė, tyčiojosi, daužė akmenimis ir galiausiai sumetė į laužą. Tai buvo ketvirtasis Vilniaus reformatų bažnyčios sugriovimas. Po šio sugriovimo vėl toje pat vietoje pastatyta jau tik medinė bažnyčia, išstovėjusi apie 150 metų, kol dėl senūmo buvo apleista. Tada kitoje gatvės pusėje buvo pastatyta nauja, graži, mūrinė bažnyčia, stovinti ir dabar.

1821 m. Vilniaus Sinode lenkų kariuomenės majoras Pavelas Strijenskis pasiūlė statyti naują bažnyčią. Kadangi jis buvo iniciatorius, jam buvo pavesta rinkti statybai lėšas po visą Rusijos imperiją. Bažnyčios projektą paruošti ir jį įgyvendinti buvo pakviestas Vilniaus universiteto architektūros profesorius Karolis Podčiašinskis. Jis 1829 m. parengė bažnyčios projektą (vidaus įrangos 1834 m.), pradėta pirkti akmenys, kalkės, mediena. Daug statybinės medžiagos pristatė Adomas Tiškevičius. 1830 m. balandžio 21 d. padedamas kertinis akmuo, simbolizuojantis statybos pradžią, cinko dėžutė su fundatorių pavardėmis, medaliai ir monetos. Dėl 1831 m. sukilimo darbai pristabdomi. Statyba truko 5 metus ir 3 mėnesius. Paskutines pamaldas senojoje bažnyčioje 1835m. liepos 21 d. atlaikė kun. Steponas Lipinskis. Po to visi giedodami ėjo prie naujosios bažnyčios. Garsiai grojant vargonams, duris atidarė Vilniaus distrikto superintendentas kun. Rapolas Dovnoras, pašventino bažnyčią gen. superintendentas kun. Aleksandras Aniševskis.

Jau po pašventinimo 1837 m. skulptorius K.Jelskis sukūrė 3 skulptūras ant stogo ir frontono horeljėsą "Kristus kalba miniai". Karų metais bažnyčia nenukentėjo. Sovietų laikais 1947 m. liepos 27 d. nutarimu bažnyčią nuspręsta uždaryti. 1953 m. Vilniaus reformatų parapija nustojo egzistavusi. 1957 m. išvežti vargonai ir šviestuvai. 1958 m. bažnyčią kino teatrui, beveik nieko nekeičiant, pritaikė arch. Naujokaitis.

Tikintieji į bažnyčią sugrįžo 1990 m. sausio 14 d., pamaldas laikė kun. R.Moras.

Pagal straipsnius iš "Mūsų sparnai" Nr.8-9, 40, 42, 64, 74; "Pasiuntinys" Nr.1,10(1911m); "Sėjėjas" Nr.3, 6 (1940m.) paruošė D.Gudliauskienė

Savimi pasitikinčių panelių konkursą laimėjo biržietė Danutė

Tikybės mokytoja Danutė Nindriūnaitė praėjusiais metais, prieš Kalėdas, dalyvavo žurnalo "Panelė" bei firmos "Lady speed stick" organizuotame savimi pasitikinčių panelių konkurse, vykusiam Vilniuje, Muzikiniame angare, ir laimėjo. Pagrindinis prizas nugalėtojai buvo galimybė už 3 tūkst. litų pasisiūti rūbų pas modeliuotoją Juožą Statkevičių. Kadangi jis buvo labai užimtas, drabužius sutiko pasiūti dizainerė Julija Žilėnienė.

Nemažai atsvario turinti Danutė sakė, kad iki dešimtos klasės išgyvenusi dėl savo išvaizdos, tačiau vieną vakarą eidama iš klasės žiburėlio pagalvojo: "negi aš blogesnė už tuos, kurie plonesni? Esu tokia pat kaip visi, nesu atstumta, nebent pati tai darysiu. Galiu šokti, organizuoti renginius, turėti daug draugų". Dabar taip ir gyvenu", - sakė ji.

D. Nindriūnaitė dėsto evangelikų reformatų tikybą Medeikių pagrindinėje mokykloje bei dirba Biržų kino ir pramogų centro "Širvėna" renginių organizatore. Rašo eilėraščius, yra Biržų eiliuotojų klubo "Versmė" narė. "Matau, jog žmonės nevertina gyvenimo, nuolat lekia, bet ne ten, kur reikia", - įsitikinusi labiau dvasinius nei materialinius dalykus vertinanti biržietė. Danutė svajoja atgaivinti sustingusį žmonių mąstymą, ypač ryškų provincijoje. Jos manymu, žmonės šventę gali pasidaryti be didelių materialinių idėjų. Stebina nenoras kažką nuveikti. "Žmonės aimanuoja, kad sunkus gyvenimas, susigalvoja įvairių depresijų. Tačiau taip gyventi lengviausia, nes taip galima pateisinti ir savo tingumą", - kalbėjo Danutė Nindriūnaitė.

Baigusi veterinarijos studijas Lančiūnavoje, Danutė norėtų studijuoti evangelišką teologiją. Kažkada net svajojo dvasininke būti, tačiau mato, kad neretai kunigai negyvena taip, kaip kalba. Svajoja išleisti savo poezijos knygutę vaikams su piešinukais. "Labai mėgstu bendrauti su vaikais. Jiems turi sakyti tiesą, nes kai meluoja, iškart supranta. Mano pamokose vaikai gali sėdėti ir ant žemės, ir ant palangių. Tikėjimo dalykų negali įrodyti, o tik leisti pažinti ir skaityti Bibliją", - įsitikinusi biržietė, labiausiai bijanti pavirsti rimta, nuolat kitus apkalbančia ir nieko neveikiančia moteriške.

Jurgitos Vitkauskienės straipsnio "Būti apkūniam nereikia būti nelaimingam" santrauka, perspausdinta iš "Panevėžio rytas", 1999 m. balandžio 15 d. Nr.85

Kur du trys susirenka mano vardu, ten ir aš esu

Šiais Jėzaus Kristaus žodžiais noriu pradėti komentarą pranešimo, išspausdinto "Biržiečių žodyje" 1999.04. 27, kuriame prez. Rimantas Jankūnas Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios Sinodo kolegijos vardu rašo, kad pagal Bažnyčios kanonus ir "Didžiąją Agendą" atlikti bažnytinius patarnavimus ir pamokslauti turi teisę kunigai, diakonai ir lektoriai (pamokslininkai) ir kad šie asmenys igyja tą teisę tada, kai Bažnyčios sprendimu nustatyta tvarka yra ordinuojami. Taip pat pranešė, kad Biržų parapijoje vargonininku dirbantis Eugenijus Praniauskas neturi įgaliojimų pamokslauti ar atlikti bažnytinius patarnavimus, ir todėl jo atliekamos apeigos (tarp jų ir laidotuvės), bažnytinėmis apeigomis nelaikomos ir bažnyčios knygose neregistruojamos.

Noriu priminti, kaip tvarkėsi tarpukario laikais Lietuvos reformatų Bažnyčia. Seni žmonės atmena, kad kunigas laidodavo tik labai turtingus ir pasižymėjusius parapijiečius. Net vargonininką pasikviesti vadovauti laidotuvėms ir apsidams ne visi įstengdavo. Paprastų parapijiečių laidotuvėms vadovaudavo kaimo giedotojas, kuris ir giesmes užvesdavo, ir šventraščių paskaitydavo, ir maldas sukalbėdavo. Klekvienas katmas turėjo tokių giedotojų - šventėjų, į juos ir kreipdavosi paprastai kaimo žmonės. O bažnyčioje tik sekanti sekmadienį paskelbdavo, kad toks ir toks, tada ir tada mirė, palaidotas tokiuose tai kapuose. Ir tai nebuvo laikoma nusižengimu bažnyčiai drausmei.

Dalija Gudliauskienė

Naujos knygos

Wilhelm Neuser "Kalvinas"

Devenių kultūros fondas išleido dr. Vilhelmo Noizerio, Miunsterio universiteto profesoriaus knygą "Kalvinas". Knygą į lietuvių kalbą išvertė Vilija Gerulaitienė, recenzavo Arūnas Baublys ir Rimas Mikalauskas, dailininkė Aušrinė Bareikytė.

V.Noizeris yra vienas rimčiausių vokiečių kalvinologų ir jis savo knygoje pateikia ne tik išsamią žymiausio Šveicariškosios /Helvetiškos/ Reformacijos vadovo Jono Kalvino biografiją, bet nagrinėja ir pagrindinius kalvinizmo mokymo bruožus, nuostatas.

Spausdiname ištrauką apie bažnytinę drausmę.

J.Kalvino veikale "*Bažnyčios tvarka*" svarbiausią vietą užima bažnytinės drausmės reglamentavimas. Šiuo Kalvinui ir Farelui* svarbiausiu mokymu stengiamasi apsaugoti ir paremti "šventųjų bendruomenę". Kalvinas įsitikinęs, kad tikinčiųjų Bažnyčia Dievo garbei turi likti švari. Pražūtingi ryšiai su blogaisiais turi būti nutraukti ir jiems nurodytas kelias į pasitaisymą. Tik atviras Dešimties Dievo Įsakymų laužymas bei girtuoklystė priskiriama bažnytinės drausmės pažeidimui. Kristaus nurodymu (Mato ev. 18,15 ir kitur) buvo tiksliai nusakyta, kaip elgtis su pažeidėjais. Po slapto, paskui viešo sudraudimo, sekė šalinimas iš bendruomenės (ekskomunija), jei pažeidėjas nesusiprasdavo. Netikėliui nebūdavo leidžiama eiti Viešpaties Vakarienes, bendruomenė turėjo vengti artimo bendravimo su juo. Bet pašalintasis būdavo raginamas ateiti klausytis pamokslų, kad per nuolatinį pamokymus ateitų į protą ir galėtų vėl būti priimtas į bendruomenę. Jei viešai atskirtasis nusidėjėlis nenorėdavo taisyti, jis būdavo baudžiamas ir valstybinėmis bausmėmis. Kalvino veikale pabrėžiama, kad bažnytinė drausmė turi būti palaikoma nenaudojant prievartos, apribota raginimu ir išvairių iš bendruomenės. Pateikiamas pasiūlymas, kaip tai praktiškai atlikti: vyrai, turintys gerą reputaciją, paskiriami į įvairius miesto rajonus ir turi pranešinėti pamokslautojams apie visus smerktinus poelgius. Jei pamokymai neduoda vaisių, apie tai turi būti pranešta bendruomenės susirinkimui, o šis priima nutarimą dėl ekskomunijos. 1535 m. liepos 27 d. Ženevos taryba nutarė, kad miesto rajono vadovai pirmiausia vieni, paskui su kitais turi sudrausti nusidėjėlius, o galiausiai - pranešti vyresnybei, kuri skirs bausmę.

1541 m. išleistame Kalvino veikale "*Ženevos Bažnyčios tvarka*" (*Ordonnances ecclesiastiques*) bažnytinė drausmė suformuluota dar aiškiau ir trumpiau. Pirmoje dalyje aiškinama, kokie yra kunigų, daktarų, seniūnų ir diakonų uždaviniai. Antroje dalyje aptariama pareigos ir kiti bažnytiniai veiksmai. *Daktarais* vadinami ir mokytojai. Kadangi tuometinės pamokos rėmėsi religija, turimą galvoje ne tik religijos mokytojai. Gimnazija, kurios sukūrimas pateikiama kaip neatidėliotina užduotis, turi rengti Bažnyčiai kunigus, o valstybei - valdininkus. Naujoviška, tiesiog revoliucinė yra *Seniūnų taryba*. Seniūnų vienintelė pareiga yra bažnytinės drausmės palaikymas. Kalvinas ir Farelas dar pirmojo savo veiklos etapo Ženevoje metu siekė šio tikslo, už jį kovojo ir kentėjo. Bažnytinės drausmės, tokios kokią jie įsivaizdavo, įvedimas buvo Kalvino grįžimo į Ženevą sąlyga. Tam miestas turėjo būti padalytas į rajonus, priimta pakankamai kunigų ir, pirmiausia, turėjo būti įvesta ekskomunija. Taip pat įvestas Psalmyno giesmių giedojimas bei kasmėnesinė Viešpaties Vakariene. Kalvino veikale buvo pabrėžiama, kad bažnytinė drausmė turi būti vykdoma pačių bendruomenės narių, nes Kristus sako: "Jei tavo brolis tau nusikalstų, eik ir bark jį prie keturių akių. Jeigu jis paklausys, tu laimėjai broį. O jei nepaklausytų, pasiimk su savimi dar vieną ar du, kad visa byla remtųsi dviejų ar trijų liudytojų parodymais. Jeigu jis ir jų nepaklausytų, pranešk Bažnyčiai. O jei nepaklus net Bažnyčiai, tebūnie jis tau pagonis ir mūtininkas". Kalvino "Ženevos tvarka" sudarė sąlygas atsirasti laisvai nuo miesto tarybos bažnytinei drausmei, kurią jis įstengė įgyvendinti tik po daugelio metų įnirtingos kovos. Susikūrė imponuojantis krikščioniškos bendruomenės, kuri nuoširdžiai kovoja už išganymą, paveikslas.

*Vilhelmas Farelas (Wilhelm Farel) pirmasis Ženevos reformatorius, Kalvino draugas ir bendražygis.

Informacija

Balandžio 29 d. Vilniaus reformatų bažnyčioje vykusiame sodininkų bendrijos "Ralinga" susirinkime pagroti vargonais buvo pakviestas Vilniaus ev. reformatų bažnyčios vargonininkas Edmundas Meškauskas.

Gegužės 1 - 6 d. d. Vilniaus reformatus aplankė Olandijos Bredos Šv.Luko bažnyčios bendruomenės atstovai: Lietuvos - Olandijos draugijos pirmininkas Sitze van der Welde su šeima, Raikių šeima ir jaunimo atstovai.

Gegužės 8 - 9d. d. Kėdainių jaunimas pakvietė Lietuvos reformatus iš įvairių parapijų žygiui pėsčiomis po Kėdainių rajoną. Jaunimas keliavo vadovaujamas reformatų kilmės kėdainiško Raimundo. Vilniečiams atstovavo Romantė Vrubliauskaitė.

Gegužės 12 d. Lietuvoje lankėsi Lipės krašto Bažnyčios Lietuvos partnerystės komiteto narys kun. Mirosław Danys, kuris Vilniuje susitiko su Sinodo kolegija, vad. R.Jankūno.

Gegužės 13 d., ketvirtadienį, Kristaus Dangun žengimo šventės - Šeštinių pamaldoms kun.P.Čepas neatvyko, nes blogai jautėsi. Šventąjį Raštą paskaitė ir giedojimui vadovavo vargonininkas E.Praniauskas.

Istorija kartojasi. Prez.R.Jankūno vadovaujama Sinodo kolegija nepatvirtino Vilniaus reformatų parapijos (mažosios) Vyresniųjų Tarybos dviejų narių: Marijos Drevinskienės ir Lidijos Domkienės. Motyvuojama tuo, kad jos buvo ir ankstesnės kadencijos Vyresniųjų Taryboje, vadovaujamoje R.Jakubėno, kuriam mažosios parapijos ataskaitinis - rinkiminis susirinkimas pareiškė nepasitikėjimą (tuo pačiu ir joms). Vyresniųjų Taryba nesutiko su tokiu Kolegijos sprendimu ir nusiumė jai protestą.

Vatikano radijas pranešė, kad Pasaulinė Reformatų Bažnyčių Sąjunga atšaukė savo delegatus iš Krikščionybės 2000-mečio jubiliejui rengti ekumeninės komisijos sudėties. Šios Sąjungos gen. sekretorius Milan Opočensky savo laiške kardinolui Kesidy rašė: "Kaip ir daugelis kitų protestantų, nusivylėme popiežiaus Jubiliejų skelbiančia bule "Incarnationis misterium", kurioje pabrėžiamas kontraversiškas atlaidų klausimas. Italijos evangelikai yra išleidę didelės apimties veikalą: "Šventieji metai - Romos jubiliejus ar Biblijinis jubiliejus?", kuriame, kaip matyti iš pavadinimo, išsako savo sampratą apie Jubiliejų.

Gegužės mėnesį Tore Felice turėtų įvykti susitikimas, kur bus ieškoma sąlyčio taškų.

Gegužės 28 d. Biržuose įvyks atidėtas teismo posėdis dėl incidento prie užrakintų reformatų bažnyčios vartų, kuris įvyko vasario 14 d. kun.A.Kvedaravičiui bandant nufotografuoti skelbimą ir spyną ant vartų.

Apie šį įvykį gana plačiai buvo parašyta gegužės 3 d. "Panevėžio rytu" Nr.100. Straipsnis užbaigiamas vienos parapijietės žodžiais: "nesvarbu, kas laimės teisme. Bažnyčia pralaimėjo jau vien dėl to, kad savo problemas atidavė spręsti pasaulietinei valdžiai".

Lietuvos reformatų kunigų telefonai: senjoras kun.Petras Čepas gyv. Medeikiuose tel. 8-220-58577, kun. Algimantas Kvedaravičius gyv. Vilniuje tel. 8-298-05410, diakonas Rimas Mikalauskas gyv. Kėdainiuose tel. 8-257-54626.

Primename seniūnų telefonus: Dalija Gudliauskienė 429118, Donata Indriūnaitė 342824, Angelina Kamčiatnienė 733757, Alfredas Naktinis 752602, Irena Petrylienė 414646, Danutė Pranulienė 444272, Birutė Šernaitė 617690